

علوم غزته سي

العدد - ٧

۲۰ رحمت الرحمت

۱۵۸۶

* اقونومی *

لغت معناسک

اوروپا لساندندہ کی اقونومی لفظی عن اصل یونانجہ دن کلش مرکبدر
 اقوس خانہ نوموس ناموس وقانون دیمک ناموس لفظی یونانہ دن قانون
 کلہسی عبرانی دن ماخوذ . اقونومیا ناموس بیت کہ قانون ادارہ بتیہ معناسک
 اسلام علماس علم قوانینہ ^۶ علم النوامیس ^۴ تہیہ تہشیدید قرینہ و پیچو
 ارشاد القاصد نام کتابہ مراجعت اولہ . . . . . ناموس کلہسیہ بالعمی
 جمی در . شہدی اوروپادہ بو اقونومی کلہسی لغتہ طقوز معنادہ الملاق
 اولدیور (۱) معای اصل ترکیبسی در کہ ناموس بیت دیمک اولوب خانہ
 متعلقانہ ترتیب وتدبیر معناسک (۷) اچہ یہ متعلق شیره تقید
 (۷) اچہ بی مصارف ضروریہ دن طاشمایہ حق ادارہ ایہ امساک
 (۱) برایشی ترتیب . مطلقا (۵) تدبیر حیوان و نبات (۶) ترتیب قواعد
 و رسوم (۷) مصالح اتقانی وقتہ اجراء (۸) سیاست مدنیہ بی
 مقتضای عقل وتدبیرہ توفیق (۹) برادارہ مخصوصہ ترتیب
 کلہ تلاحین استعمالندہ طقوز معانی دن تہنہسیر مراد اولندیغی اضافت و یانہ
 اعلام ایدیور بمضاد فی سیاق و سباق قرینہ سی اطلاقہ مساعد اولور
 ظاہر اولدی کہ اقونومی کلہ سنک معنای ترکیبسی فی الحقیقتہ ناموس بیت

بلکہ وہ حکمہ دن قاعدہ و ترتیب و ادارہ کی معنایں مجازاً و استعاراً
 دیگر وجہ استعمال اولیٰ شد . بنابرین دیرزک اسلام علمائے
 دقتیہ اشبو اقنونی کلاسنی تدبیر ایله ترجمہ ایدشلی صوابدر
 چونکہ تدبیر کلاسک معنای ماخوذی ادقیانوس ده بیان ایتدیکی جرحله
 برخصمک تمشیق ضمننده ترتیب اسباب ایلمک « دیمکدر مذکور
 طقوز معانی دن هربری دخی اشبو ترتیب معناسه راجع اولدیفنی معلومدر

اصطلاح معنک

اقنونی

بوکلای مدینه و منزل و نبات و حیوان کلاس لریله ^{موصوفه} قیدرق اسائی
 فنون یا پارر مثلاً بزده تدبیرمدینه (یا مدینه) دیر انکلیزجه
 پولیتیقوال اقنونی و فرانسه اقنونی پولیتیق دیدکلی ده بودر
 چونکہ پولیتیق کلاس عن اصل یونانجه پولیتیا کلاسندن ماخوذ
 دیرک مدینه و شهره متعلق دیمکدر . شوریسی معلومدرک بزده تدبیر
 مدینه و تدبیرمنزل و دیگرلسانلرده دخی بومالی افاده ایدر ترکیب
 اطلاق اولنورسه ده حاجی خلیفه نیک کشف الظنون ده بیانی و جرحله
 مدینه دن مراد مملکة و منزلدن مراد جماعت فاملیا و بالجه خانہ مستقلاً
 در چونکہ مدینه ده ساکن اولمیان جماعت سیاسیه و معروفه صورتو ده خانہ
 انشاء ایتیمان جماعت فاملیا دخی بو فنون تدبیره محتاجدر

بر علم اولشدر که آندہ ثروت نصل پیدا ایدیلور نصل ترتیب اولنور
 دنصل صرف قلنور بوکیفیاتدن و با بجه اداره سندن بحث اولنور
 حتی بعضید شو علمک موضوعی ثروتہ منحصراً و ندیفنه نظراً علم ثروت
 تسمیه قیلشدر بو علمه دائر کتاب تألیف ایدن مشهور انگلیز آدم
 کتابک اسمنه ثروت ملن واضح تعبیره کوره ثروت اهم یشد
 بو علمک شو قاریجه دک ایتدیکی دعوا الرچوددر فقط اثبات ایلدیکی
 مقدماتی شودرت اصول ایلد ترجمه ایتک بزجه ممکندر

(۱) « کیم که آز سعی ایلد چوق ثروت قزانمق استر بو ممکن در »
 (۲) « تزا اید نفوس اوج سیدن برید محدوددر . طبعاً . سو اخلت
 . مطالبه احتیاطکارانه »

(۳) « ثروتی تحصیل ایلد جک آلتک (سعی) قوتی الی غیر النویة
 (یعنی من غیر تحدید) ترقی ایلد کتمک ممکن در . (بونک طریق
 آلتک حاصلی مال طایفایب آنجق استحصال بر واسطه کبی قوللا نارق حرکت ایتک)
 (۴) « حاصلات ارضیه . تزا اید غیر محدوددر حصه دار دکلدر »
 (یعنی زراعت و حراست صناعت مثلاً قابل ترقی دکلدر)

تعریف ثروت . سعی . اجرت سعی . قیمت

ایراد . تمتع . صنعت . تجارت . سکه و قائمه بولک
مباحثه ندر

تصرف

بولکله باب عالی لساننده موگد در لسان رسمی عجبیا بولکله بی زمنانه
استعمال ایدیور . ایکی معناده . (۱) تملك معنک
۱۷۵۵ خط همایون ده ۶ و هر کس اموال و املاک کمال سربسته مالک
و متصرف اولدوق « ظاهراً نظامنامه سنده مکتد ۶ اراضی متصرفینه
کیفیت تصرفین مبین » اشته بر ندره تصرف تملك معناسنه
(۲) امساک یعنی اسراف ایتیمه رک خرج ایتیمک .
توجیهات مناصب قضاء نظامنامه سنده مکتد ۶ ندره ایکی دفعه
در عبولاجق دیواندره و آچیقندن توجیهی تجویز اولان مناصب حقنده ممکن
مرتبه امساک و تصرف قاعده سنه رعایت اولدوق « مالیه دائره سنه
وظائفه دائره نظامنامه مکتد ۶ بعضی مصارف باجه ممکن الاجراء کوریه
تصرفات دخی دائره مذکوره طرفندن نظارته « مجلس عالی خزان نظامنامه
۶ رابغاً مصارف عمومی دولتله امر تصرفک دوامیه برابر اموال دولتله احتیاجات
حقیقیه صرفه انتماسی ۶ بوزردن ظاهر درک تصرف امساک و تصرف
و عدم اسراف معناسنه در ۱۷۷۷ خط همایونده دخی ۶ اموال دولتله